

**Prva lekcija mačevanja
za mlade mačevaoce,
i one starije koji su je zaboravili ili preskočili**

**“Non bene pro toto libertas venditur auro”
(Sloboda se ne prodaje ni za svo zlato)**

Slogan Dubrovačke republike uklesan na kamenu tvrđave grada

*

„Nikad se niko nije naučio da nešto
vešto i časno dela za sebe i otadžbinu a da se pre
toga nije ponizio i podredio zakonima i
pravilima mačevanja i,
kao na brusnom kamenu, ispolirao i naoštrio do
iskonskog savršenstva.”
(Kapo Fero, 1610)

Kratka poučna priča

Likovi:

Jež - patriotizam

Lisica - mudrost

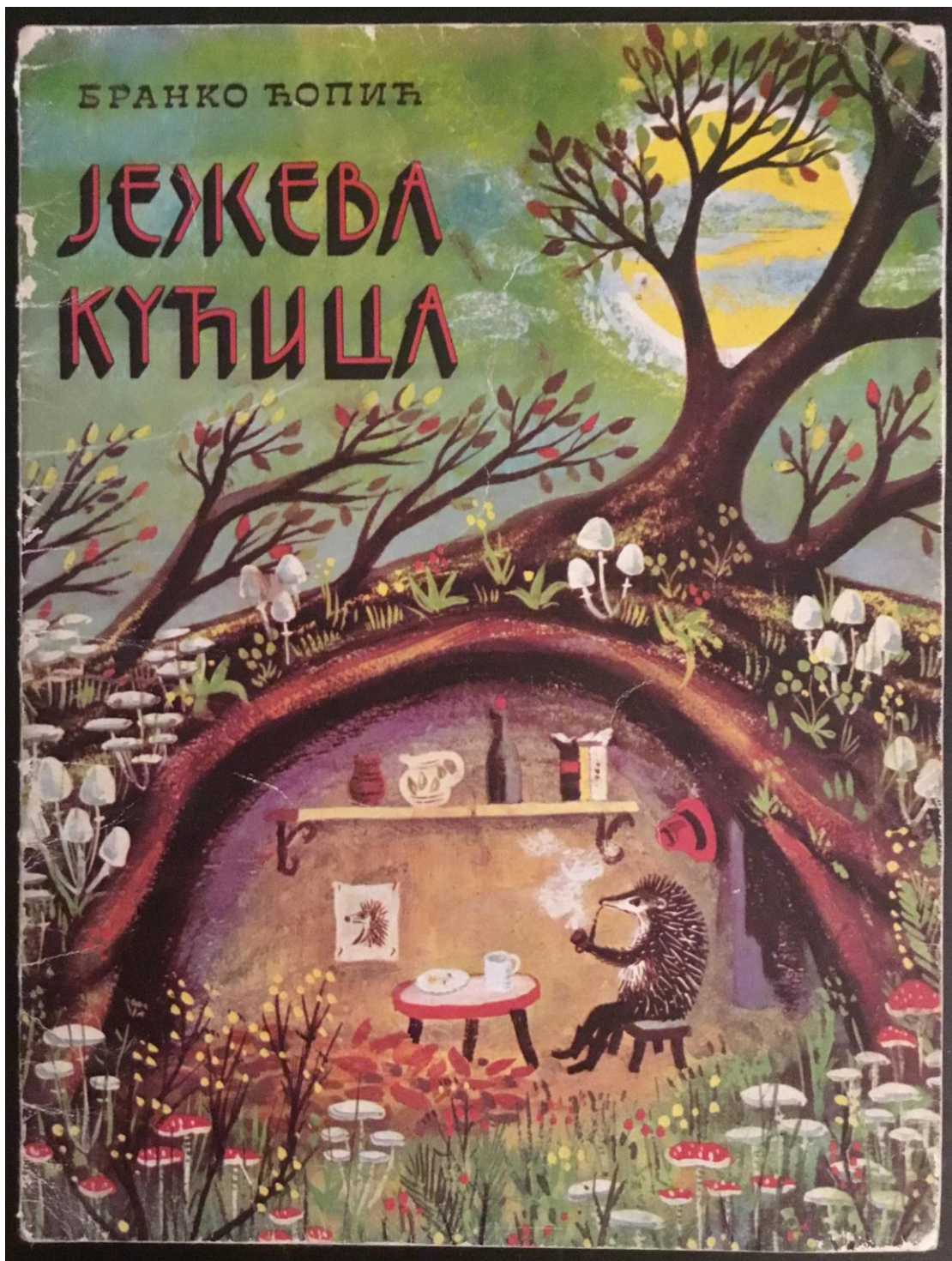
Vuk – gramzivost

Medved – lenjost

Divlja svinja - hedonizam

БРАНКО ЂОПИЋ

ЈЕЖЕВА КУЋИЦА

СЛАВНИ ЛОВАЦ

По шуми,
широм,
без стазе,
пута,
Јежурка Јежић
поваздан лута.
Ловом се бави,
често га виде
с триста копаља
на јуриш иде.

И вук,
и медо,
па чак и — овца,
познају јежа,
славнога ловца.
Јастреб гаштује,
вук му се склања,
змија га шарка
по сву ноћ сања.
Пред њим,

дан хода,
шири се страва,
његовим трагом
путује слава.

ЛИЈИНО ПИСМО

Једнога дана,
видели нисмо,

Лежић је,
кажу,
добрио писмо.
Медено писмо,
причао меца,
стигло у торби
поштара зеца.
Адреса кратка,
слова к'о јаја:
„За друга
 ЈЕЖА
на крају гаја.“

У писму пише:
„Јежурка,
брате,
сањам те често
и мислим на те.
Ево ти пишем
из камењара
гускиним пером.
Дивно ли шара!
Дођи на ручак
у моју логу,
пожури само,

не жали ногу.
Са пуним лонцем
и масним брком
чекаћу на те,
пожури трком.
Нежно те грли
медена лица
и поздрав шаље
лисица

Мица.“

Јеже се весели:
– На гозбу,

вели,
ту шале нема,
хајд' да се спрема.
Јежурка Јежић
лукаво шкиљи,
прегледа бодље
и сваку шиљи:
– Ако би успут
дошло до боја,
нек буде спремна
одбрана моја.
Сунчани круг се у
зенит диг'о

КОД ЛИЈИНЕ КУЋЕ

кад је Јежурка
до лије стиг'о
Пред кућом-логом,
каменог зида,
Јежурка Јежић
свој шешир скида,
клања се,

смешка
кавалир прави,
бираном фразом
лисицу здрави:

– Добар дан,
лијо,
врлино чиста,
клањам се теби
са бодља триста.
Нек перје петла
краси твој дом,

кокош нек седи
у лонцу твом!
Гускино крило
лепеза твоја,
а јастук меки,
паткица која.
Живела вечно
и миру,
срећи,
никада лавеж
не чула псећи.
И још ти ово

на крају велим:
Ја сам за ручак
трбухом целим!
Отпоче ручак
чаробан,
бајни.
И јеж,
и лија
од масти сјајни.
Јело за јелом
само се ниже,
Јежурка често

здравицу диже
у здравље лије
и њене куће,
за погибију
ловчева Жуће.
Ниже се ручак
четворосатни,
затегну трбух
к'о бубањ ратни.
НОЋ
Ево и ноћи.
Над шумом целом

РАСТАНАК

надви се сутон
са модрим велом.
Промакне само
лептирић који
и ветар ноћник
листовете броји.
Утихну шума,
нестаде граје,
мачака дивљих
очи се сјаје.

Скитница свитац
светиљку пали,
чаробним сјајем
путању зали.
А сова хукну
свој ратни зов:
– Држ’те се,
птице,
почиње лов!

Лежић се диже,
њушкицу брише.
– Ја морам кући,
доста је више.
Добро је било,
настрану шала,
лисице драга,
е, баш ти хвала.
– Моја је кућа
чврста к’о град,

преноћи у њој.
Куда ћеш сад? –
тако га лија
за конак слади,
а јеж се брани,
шта да се ради:
– Захваљујем се
позиву твој,
ал' ми је дражи
мој скромни дом!
– Остани, куме, –

лија све гуче,
моли га,
зове,
за руку вуче.
Ал' јеж,
тврдоглав,
оста при свом.
– Дражи је мени
мој скромни дом!
Шуштећи шумом
јеж мери пут,

кроз грање месец
светли му жут.
Иде јеж,
гунђа,
док звезде сјају:
– Кућицо моја,
најлепши рају!

ПОТЕРА

Остаде лија,
и мисли:

ВУК

– Врага,
што му је кућа
толико драга?
Кад јежић тако
жуди за њом,
биће то,
богме,
богати дом.
Још има,
можда,

од перја под,
печене шеве
кресе му свод.
Та кућа,
веруј,
обиљем сја.
Поћи ћу,
крадом,
да видим ја.

Пожури лија,
нечујна сена,
паперје меко
нога је њена.
Док јури тако
уз гробни мук,
пред њом
на стази,
створи се вук.
– Грррр,

куда журиш,
кажи-дер ловцу,
можда си,
негде,

пронашла овцу?

– Идем да дознам
лија све дува –

– зашто јеж кућу
толико чува.

– Ех, кућа,
трице! –

вели вук зао.

МЕДО

– Та ја бих своју
за јагње дао!

Поћи ћу с тобом,
јер волим шалу,
хоћу да видим
јежа –
будалу!

Док јуре даље
брзо к'о стрела,
срете их медо,
пријатељ пчела.

– Сумњива журба
медо их гледа –
можда сте нашли
језеро меда?

– Не, него машту
голица моју
зашто јеж воли
кућицу своју.

– Кућица,
глупост!
Моје ми њушке,
своју бих дао
за гњиле крушке.
За сатић меда
даћу је сваком! –
говори медо
на јело лаком. –
Поћи ћу с вама,
јер волим шалу,
хоћу да видим

ДИВЉА СВИЊА

јежа –
будалу!

Све троје јуре
к'о дивља река,
одједном –
ево –
каљуга нека.
Дивља се свиња

у њојзи бања,
поспано шкиљи
и – јело сања.
– Хр-њи, јунаци,
сумњива трка,
негде се,
ваљда,
боговски крка?!
поскочи свиња
уз много граје,
а вук јој нато
одговор даје:

– Тражимо разлог,
блатњава звездо,
зашто јеж воли
рођено гнездо?
– Рођено гнездо?
Тако ми сала,
за пола ручка
ја бих га дала!
Поћи ћу с вама,
јер волим шалу,
хоћу да видим

јежа –
будалу!
Сви јуре сложено
ка циљу свом,
куда год прођу
прасак
и лом!

ПРЕД ЈЕЖЕВОМ КУЋОМ

Пристигли јежа,
гледе:
он стаде
крај неке старе
букове кладе.
Под кладом рупа,
тамна и глува,
простирка у њој
од лишћа сува.

Ту Лежић уће,
плива у срећи,
шушти и пипа
где ли ће лећи.
Намести кревет,
од педља дужи,
зевну,
па леже
и ноге пружи.
Сав блажен,
сретан,
ниже без броја:

– Кућицо драга,
слободо моја!
Палато дивна,
дрвеног свода,
колевко мека,
лиснатог пода,
увек ћу веран
остати теби,
низашта ја те
мењао не би’!
У теби живим
без бриге,

страха
и бранићу те
до задњег даха!

ТРИ ГАЛАМЦИЈЕ

Медвед и свиња
и с њима вуја
грмнуше громко
права олуја:

– Будало, јежу,
бодљиви соју,
зар тако цениш
страћару своју?!
Колиба твоја
права је баба,
кров ти је труо,
простирка слаба.
Штенара то је,
тесна
и глува,

сигурно у њој
имаш и бува!

Кућицу такву,
хвалишо мали,
за ручак добар
сваком би дали!
рекоше тако
њих троје, љути,
док мудра лија
пострани ћути.

ЈЕЖЕВ ОДГОВОР

Диже се Јежић,
очи му сјаје,
гостима чудним
одговор даје:

– Ма какав био
мој родни праг,

ом ми је ипак
мио и драг.
Прост је и скроман,
али је мој,
ту сам слободан
и газда свој.
Вредан сам,
радим,
бавим се ловом
и мирно живим
под својим кровом.
То само хуље,

носи их враг,
за ручак дају
свој родни праг!
Због тога само,
луде, вас троје,
честите куће
немате своје.
Живите,
чујем,
од скитње,
пљачке
и свршићете –

наопачке!
– То слуша лија,
па суди здраво:
– Сад видим и ја,
јеж има право!
То рече, клисну
једном ћувику,
а оно троје,
дигоше вику:
– Јеж нема право,
настрану шала;

а и ти,
лијо,
баш си – будала!

Шта даље беше,
какав је крај?
Причаћу и то,
потанко, знај.
Крвника вука,
јадна му мајка,
умлати брзо

КРАЈ

сељачка хајка.
Трапавог меду,
ох, куку,
леле,
до саме смрти
изболе пчеле.
И дивља свиња
паде к'о крушка,
смаче је зимус

ловачка пушка.
По шуми, данас,
без стазе,
пута,
Јежурка Јежић
лови и лута.

Вештак и мајстор
у послу свом,
ради и чува
рођени дом.